

Нотатки до завдання 3

[Аналіз асоціацій](#)

[Асоціативні правила](#)

[Основні метрики для оцінки правил](#)

[Support](#)

[Confidence \(достовірність\)](#)

[Lift \(підсилення\)](#)

[Алгоритм Apriori](#)

[Як працює Apriori:](#)

[Приклад таблиці з асоціативними правилами](#)

Аналіз асоціацій

Аналіз асоціацій (Association Analysis) — це метод у Data Mining, який допомагає знаходити **закономірності** між товарами або подіями. Його найчастіше застосовують у **роздрібній торгівлі** для аналізу чеків.

Наприклад:

Якщо хтось купив хліб і масло, то з великою ймовірністю він купить і молоко.

Data Mining - a process used by companies to turn raw data into useful information.

Асоціативні правила

Асоціативні правила - це "**якщо-то**" правила, що виражають залежність між товарами

якщо купили {X}, то ймовірно куплять {Y}

{хліб, масло} → {молоко}

Основні метрики для оцінки правил

Support

В ідеалі, ми хочемо створити всі можливі комбінації товарів.

Проблема: час обчислення зростає експоненційно в міру зростання кількості товарів

Рішення: розглядати лише ті набори товарів, які часто зустрічаються

Критерій частоти: *support*

Метрика Support описує наскільки часто ця комбінація товарів трапляється у всіх транзакціях.

Наприклад, правило зустрічається у 2% транзакцій →
підтримка = 0.02

Confidence (достовірність)

- Ймовірність того, що куплять {Y}, якщо вже купили {X}
- Наприклад: 80% покупців, що купили {X}, купили також {Y}

Lift (підсилення)

- Наскільки сильніше {X} і {Y} трапляються разом, ніж якби були незалежними.
- $Lift > 1$ = позитивна асоціація, $Lift \approx 1$ = випадковість

Алгоритм Apriori

Це класичний алгоритм для **пошуку частих наборів елементів**.

Як працює Apriori:

1. **Крок 1:** знаходить всі **часті товари** (наприклад, окремо: хліб, масло, молоко), які з'являються **не менше ніж у 2% чеків**.
2. **Крок 2:** формує комбінації по 2 товари, перевіряє підтримку.
3. **Крок 3:** потім комбінації по 3 товари і далі...

4. Викидає всі набори, які не проходять по порогу підтримки (наприклад, < 2%).
5. Створює **асоціативні правила** з обраних комбінацій.

Це базується на "**принципі апріорності**":

Якщо набір з {хліб, масло} не частий, то {хліб, масло, молоко} точно теж не буде частим.

Приклад таблиці з асоціативними правилами

Rule #	Conf. %	Antecedent (a)	Consequent (c)	Support(a)	Support(c)	Support(a U c)	Lift Ratio
1	100	Green=>	Red, White	2	4	2	2.5
2	100	Green=>	Red	2	6	2	1.666667
3	100	Green, White=>	Red	2	6	2	1.666667
4	100	Green=>	White	2	7	2	1.428571
5	100	Green, Red=>	White	2	7	2	1.428571
6	100	Orange=>	White	2	7	2	1.428571

Ця таблиця містить **асоціативні правила**, які були отримані за допомогою алгоритму, наприклад **Apriori**.

Колонки:

1. **Rule #** — номер правила. Це просто індекс для кожного асоціативного правила у списку.
2. **Conf. % (Confidence)** — **довіра** (confidence) до правила, виражена у відсотках. Це ймовірність того, що якщо відбувається подія **Antecedent (a)** (попередник), то також відбудеться подія **Consequent (c)** (наслідок).

$$\text{Confidence} = \frac{\text{Support}(A \cup C)}{\text{Support}(A)}$$

Тобто це співвідношення кількості транзакцій, де одночасно присутні і попередник, і наслідок, до кількості транзакцій, де присутній тільки попередник.

3. **Antecedent (a)** — **попередник** правила. Це набір товарів або умов, які повинні бути присутні в транзакції, щоб правило спрацювало. Наприклад, у праві "Green \Rightarrow Red, White", попередник — це "Green" (зелений товар).

4. **Consequent (c)** — **наслідок** правила. Це набір товарів або умов, які повинні з'являтися в транзакції, коли попередник (antecedent) вже є. У тому ж праві "Green \Rightarrow Red, White", наслідок — це "Red" і "White" (червоний і білий товар).
5. **Support(a)** — **підтримка попередника (a)**. Це відсоток транзакцій, у яких присутній попередник (a). Тобто, це частота появи товару або набору товарів, що складають попередник, серед усіх транзакцій.
6. **Support(c)** — **підтримка наслідку (c)**. Це відсоток транзакцій, у яких присутній наслідок (c). Це частота появи товару або набору товарів, що складають наслідок, серед усіх транзакцій.
7. **Support(a U c)** — **підтримка попередника та наслідку разом**. Це відсоток транзакцій, де присутні одночасно і попередник, і наслідок. Іншими словами, це частота того, що і попередник, і наслідок з'являються в одній транзакції.
8. **Lift Ratio** — **коефіцієнт підйому (lift)**. Це відношення **спільної підтримки попередника та наслідку до підтримки їх окремо**. Коефіцієнт підйому вказує, на скільки ймовірніше, що наслідок з'явиться при наявності попередника в порівнянні з випадковою ймовірністю.

$$\text{Lift} = \frac{\text{Support (a U c)}}{\text{Support (a)} \times \text{Support (c)}}$$

Якщо **Lift > 1**, це означає, що попередник та наслідок з'являються разом частіше, ніж очікувалося за випадковістю, і тому вони є асоційованими. Якщо **Lift < 1**, то це означає, що їх поява разом є меншою за очікувану випадкову ймовірність.